

Diagnostiek van Suïcidaliteit

Een praktische aanpak

113 zelfmoord
• • • •
preventie

Kom werken bij 113 Zelfmoordpreventie!

Bijvoorbeeld als Hulpverlener

Kijk op werkenbij.113.nl

Inhoud van dit webinar:

1. Ontstaan van suïcidaal gedrag

Een praktisch model

2. De traditionele aanpak

Risicotaxatie

3. Een alternatief

Het narratief

4. Van diagnostiek naar behandelplan

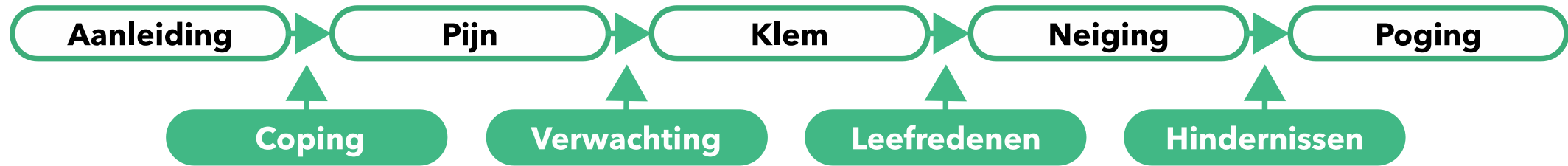
Basisbeginselen

1

Ontstaan van suïcidaal gedrag

Een praktisch model

Ontstaan van suïcidaliteit (een praktisch model)

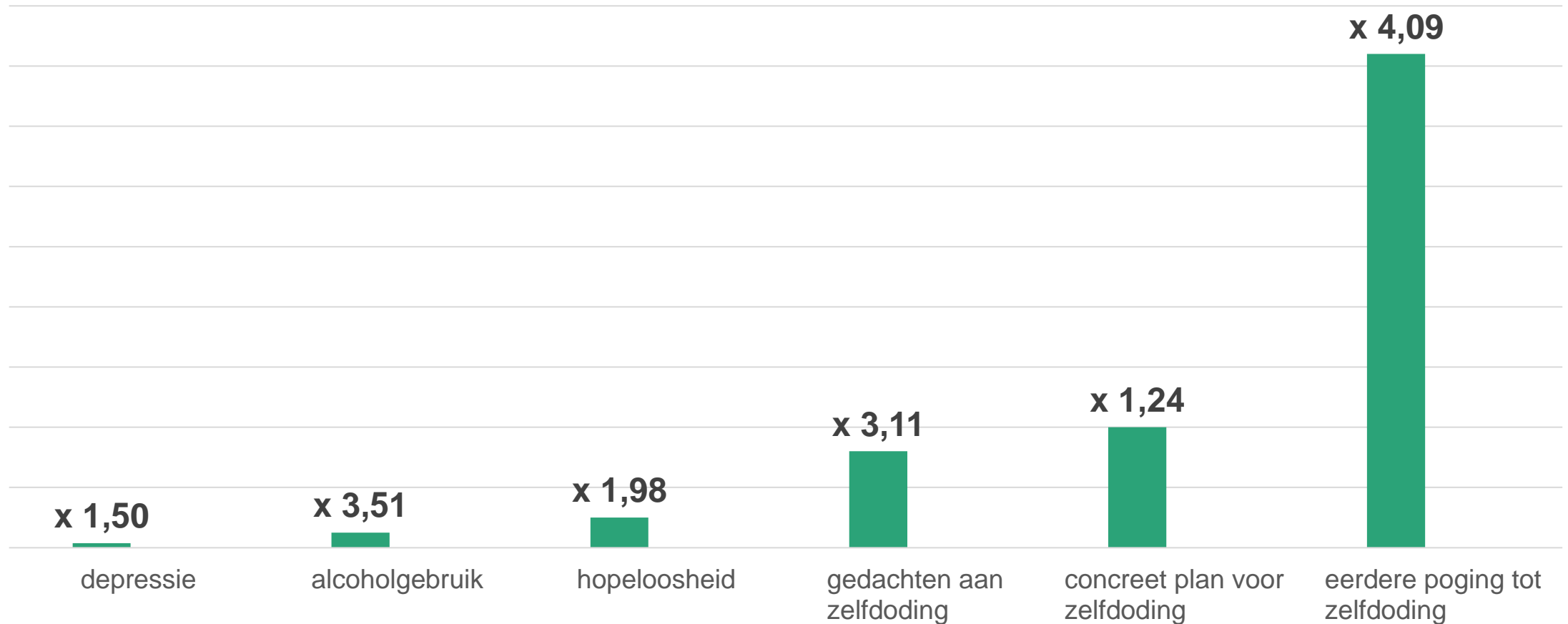

2

De traditionele aanpak

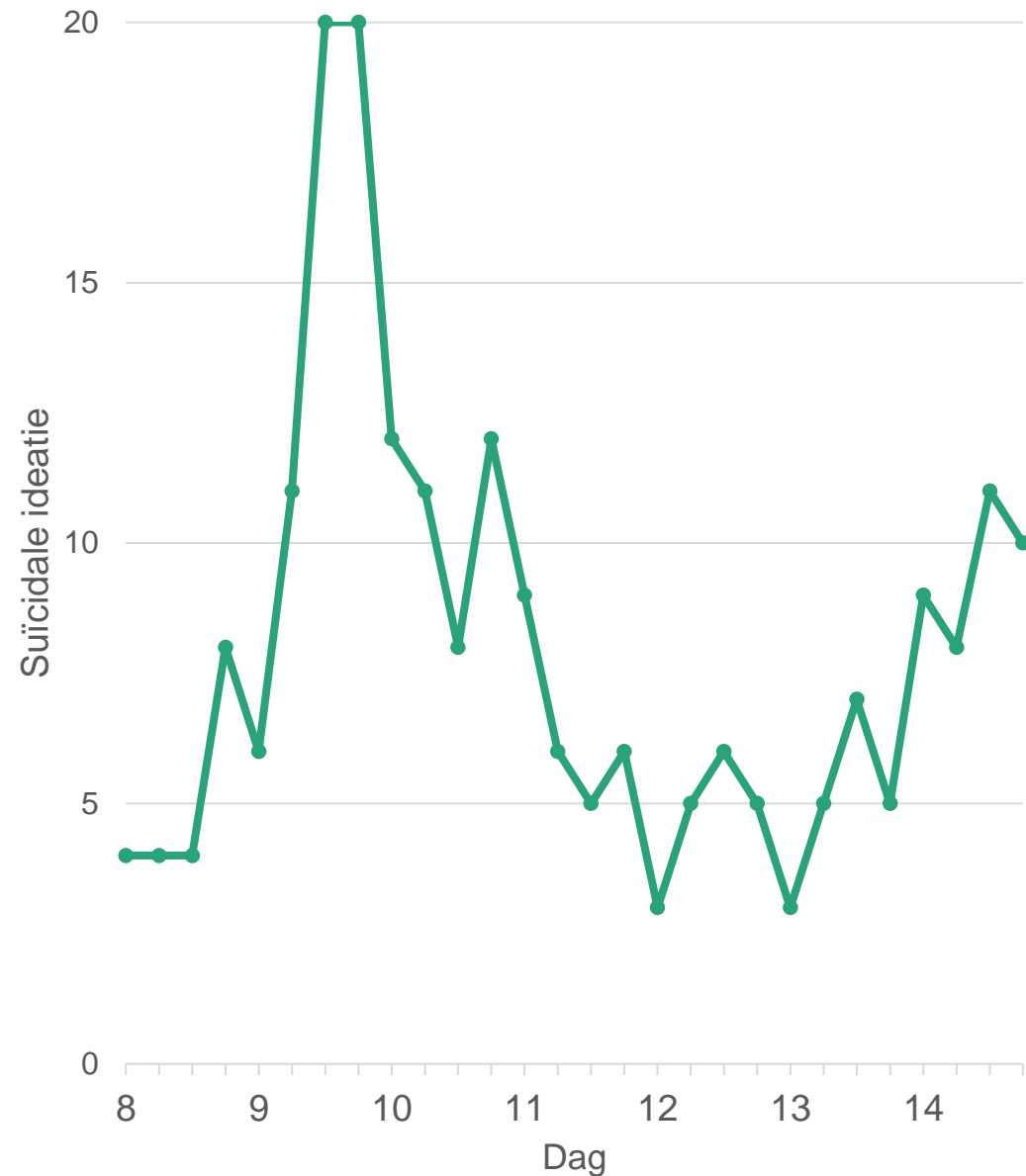
Risicotaxatie

Risicofactoren vergroten het risico op zelfdoding (%) behoorlijk (meestal zo'n 1,5 à 2 keer)

Suïcidaliteit wisselt vaak sterk, dus risicotaxaties zijn maar kort houdbaar

Coppersmith et al., 2022; afbeelding naar Gratch e.a., 2021

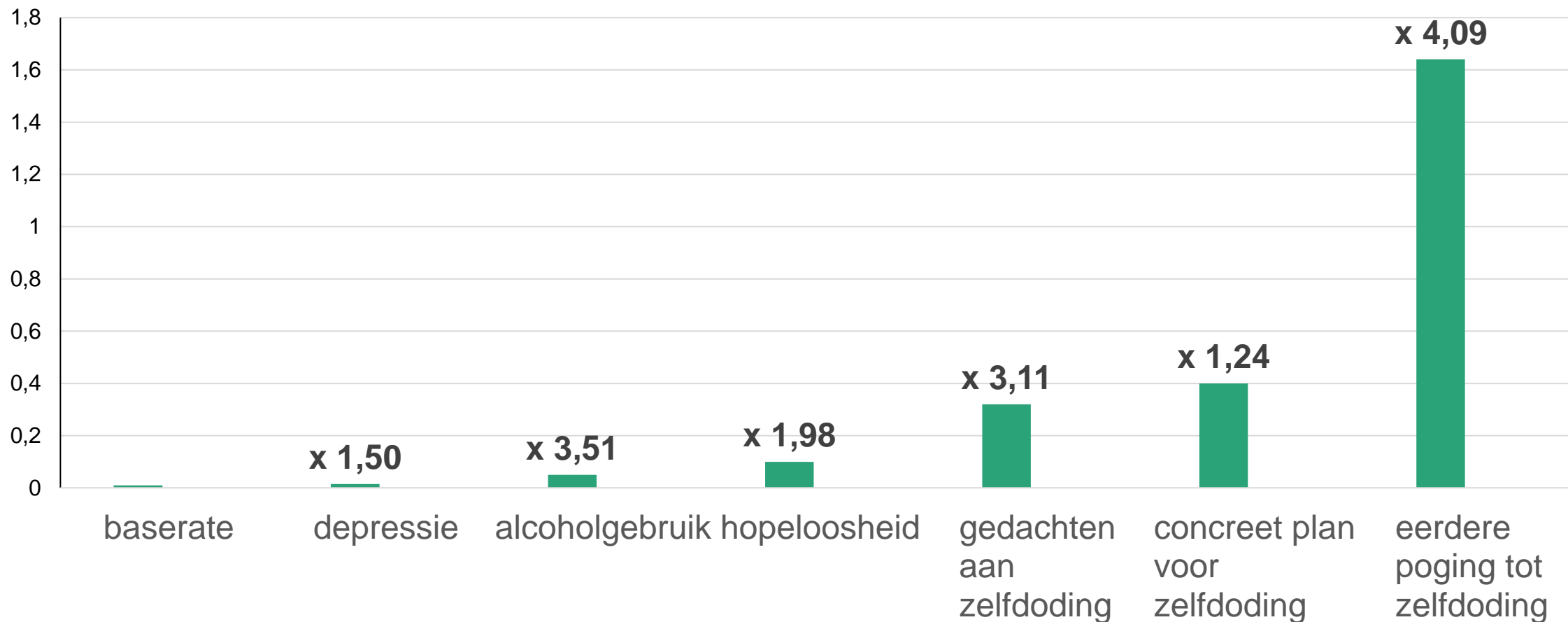

Het risico dat een willekeurige Nederlander
aan zelfdoding overlijdt is:

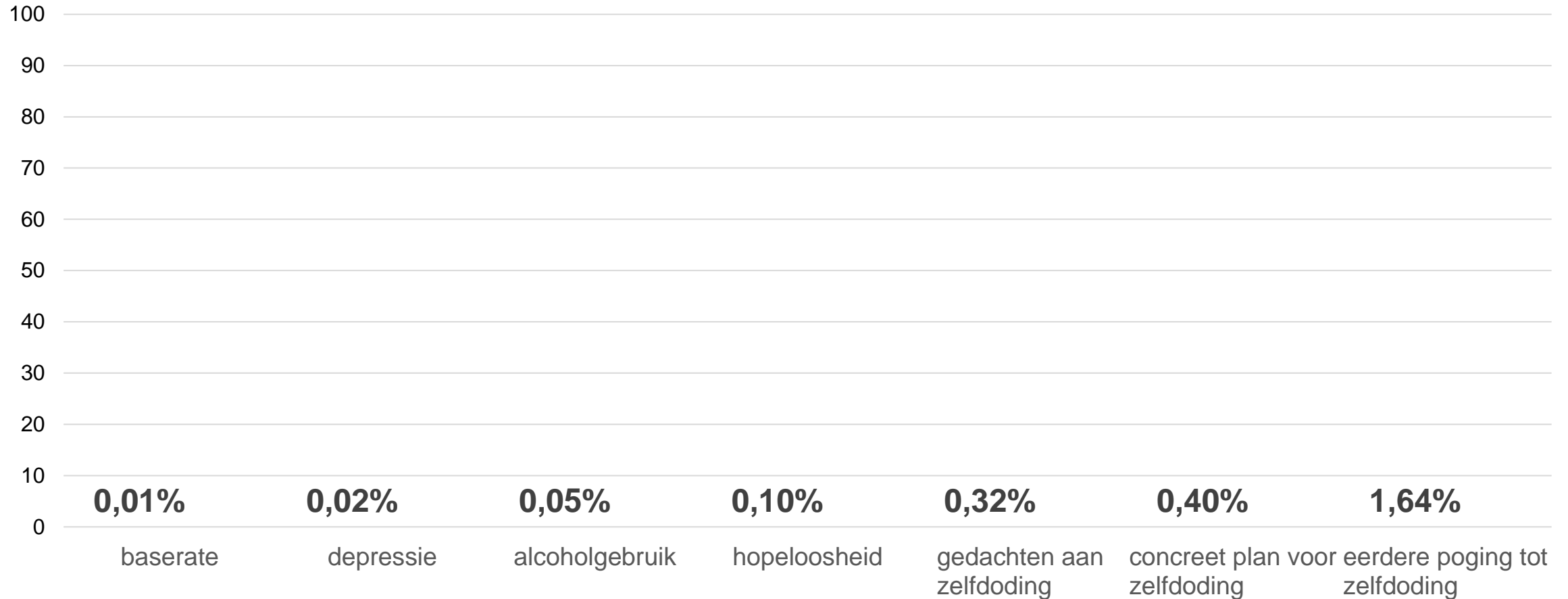
$(1825 \text{ zelfdodingen} / 17.000.000 \text{ Nederlanders}) * 100 \approx$

0,01%

Zelfdoding blijft erg zeldzaam, ook onder mensen met veel risicofactoren

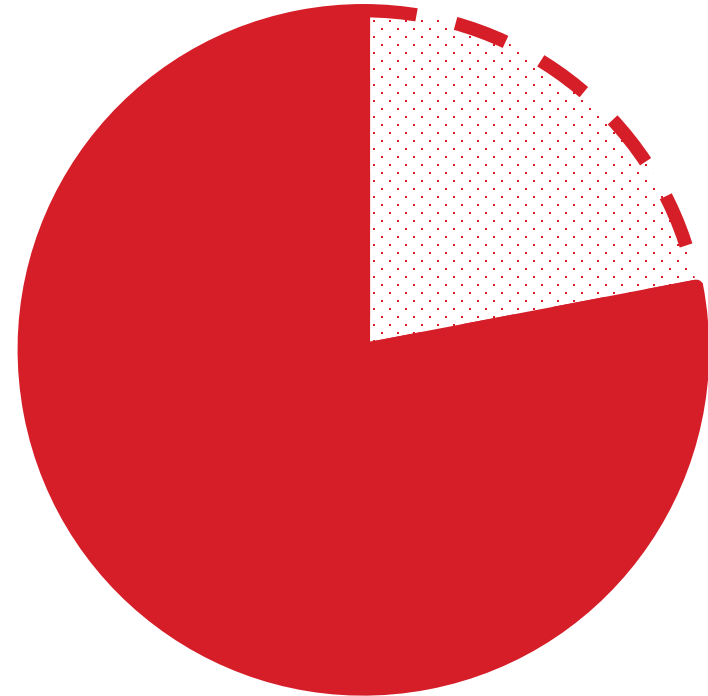

Zelfdoding blijft erg zeldzaam, ook onder mensen met veel risicofactoren

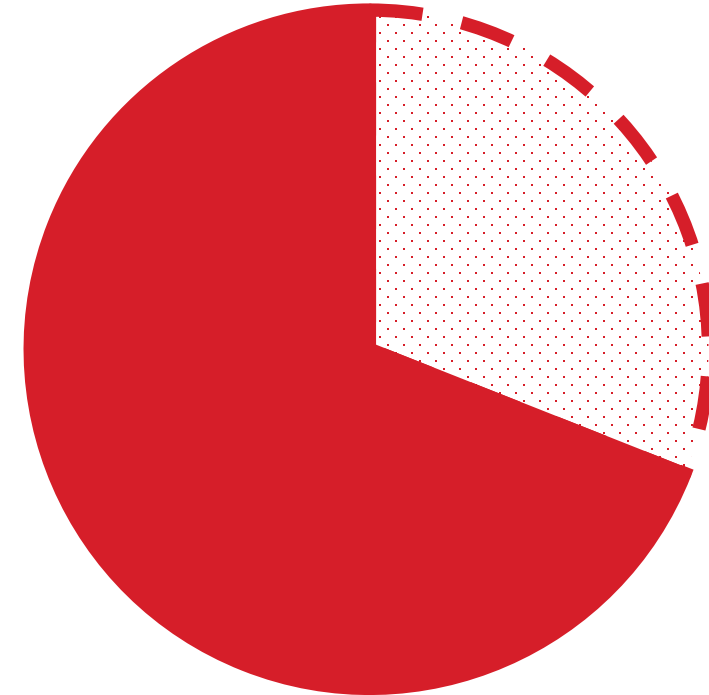
78%

Van de risicotaxaties is
'vals alarm'

69%

van de zelfdodingen
wordt **gemist** met risicotaxatie

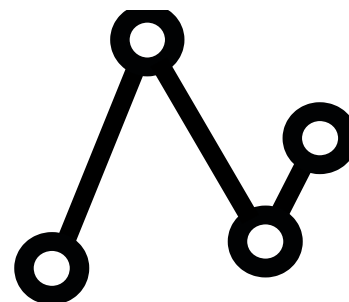

**Je kunt niet inschatten of iemand
een poging tot zelfdoding gaat doen**

3

Een alternatief

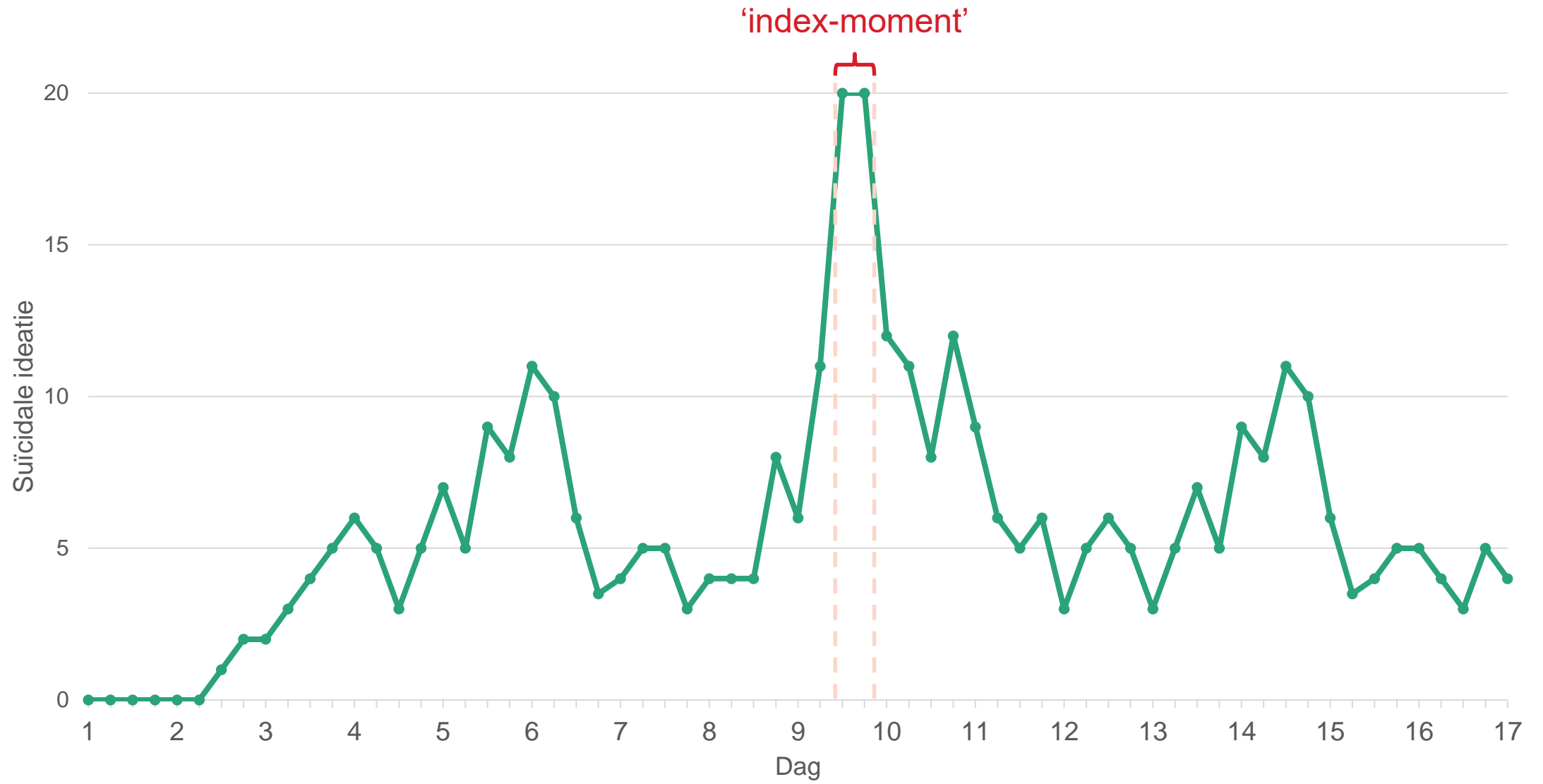
Het narratief

1. Zoek de hoogste piek

“Wanneer was je de afgelopen week/weken het dichtst bij zelfdoding?”

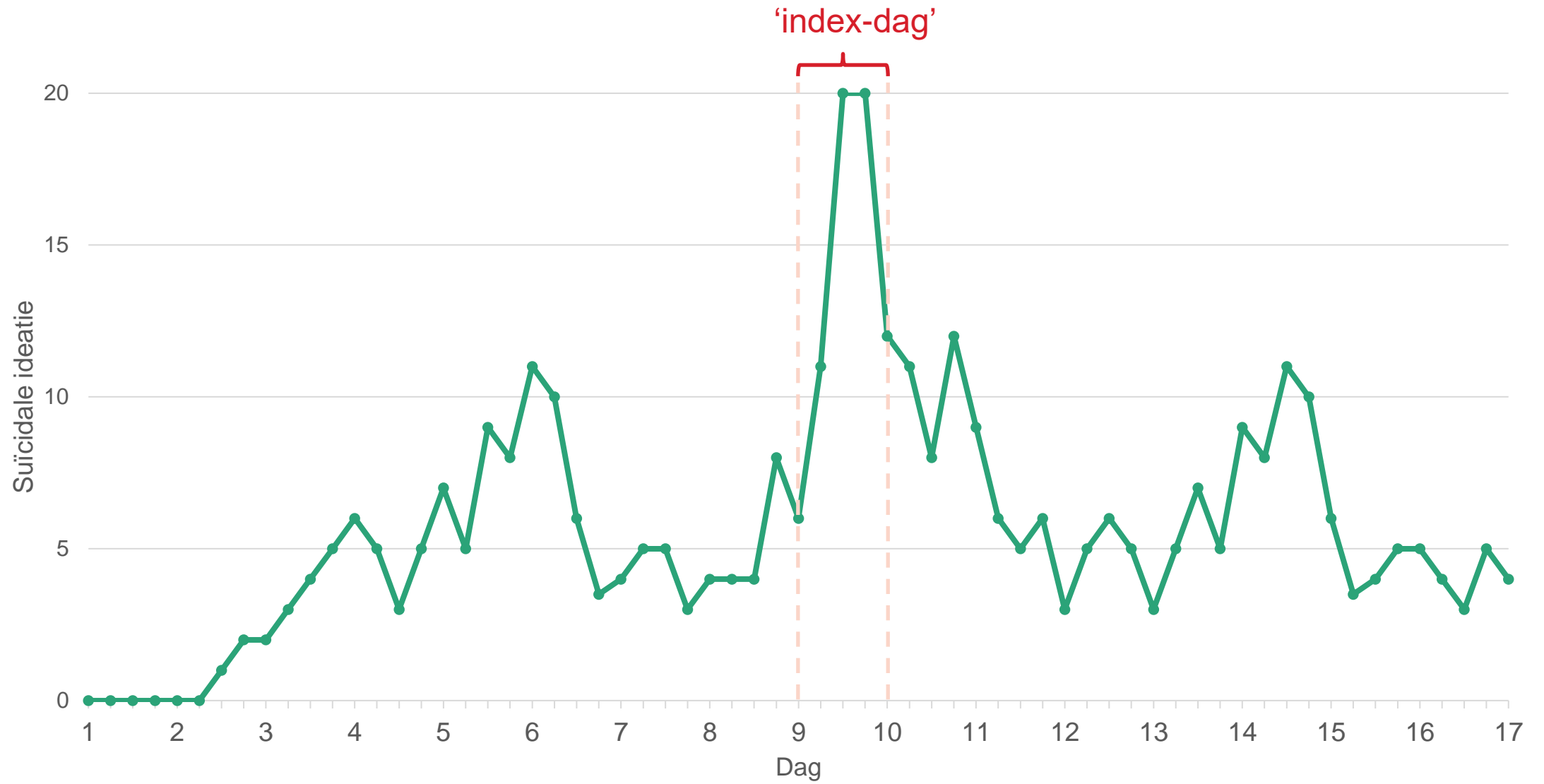

2. Zoek dingen waar jullie wat mee kunnen

“Wil je mij eens over die dag vertellen?”

Probeer zicht te krijgen op de aanloop tot het indexmoment en de directe aanleiding voor deze piek.

Voorbeeldvragen:

- *Als je suicidaliteit op z'n sterkst 10 was die dag, wat was hij dan toen je wakker werd?...*
- *Wanneer werd het [startniveau + 1]? Wat deed je toen?*
- *Wat heb je daarna gedaan? ...en toen?*
- *Met wie was je?...Wat deed hij/zij/jij?*
- *Wat raakte je vooral in die situatie?*

Ga na welke pijnlijke gedachten en gevoelens in iemand opkwamen en bepaal aan welke **1 of 2** iemand **het meest** wilde ontsnappen. Check vervolgens wat hier zo ondragelijk aan was voor iemand.

Voorbeeldvragen:

- *Wat kwam er toen allemaal in je op?*
- *Wat vond je het allerpijnlijkst?*
- *Wat vond je daar vooral erg aan?*
- *Waar wil je aan ontsnappen door jezelf te doden?*

Check of iemand een poging tot zelfdoding heeft gedaan of niet. Zo ja, vraag dan op welke manier en ga na of iemand nog medische zorg nodig heeft.

Voorbeeldvragen:

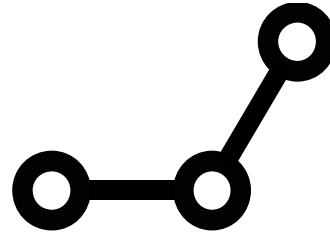
- *Heb je uiteindelijk een poging tot zelfdoding gedaan?*
- *Op welke manier heb je geprobeerd jezelf te doden?*
- *Wat merk je er nu nog van?*

Ga na wat iemand over zelfdoding dacht. Houdt dit kort, je kunt er weinig mee.

Voorbeeldvragen:

- *Op welke manier wilde je jezelf doodmaken?*

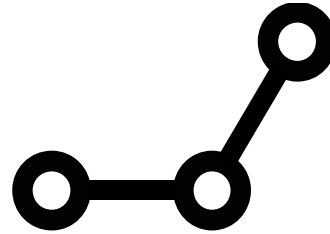

3. Zoek naar knikken in het beloop en ga na wat er toen speelde

*“Wanneer heb je voor het laatst een tijd géén gedachten aan zelfdoding gehad?”
“Wanneer begonnen ze?”...“Wat is er toen veranderd in je leven?”*

**4. Vat jullie bevindingen samen
en vraag om een reactie**

4

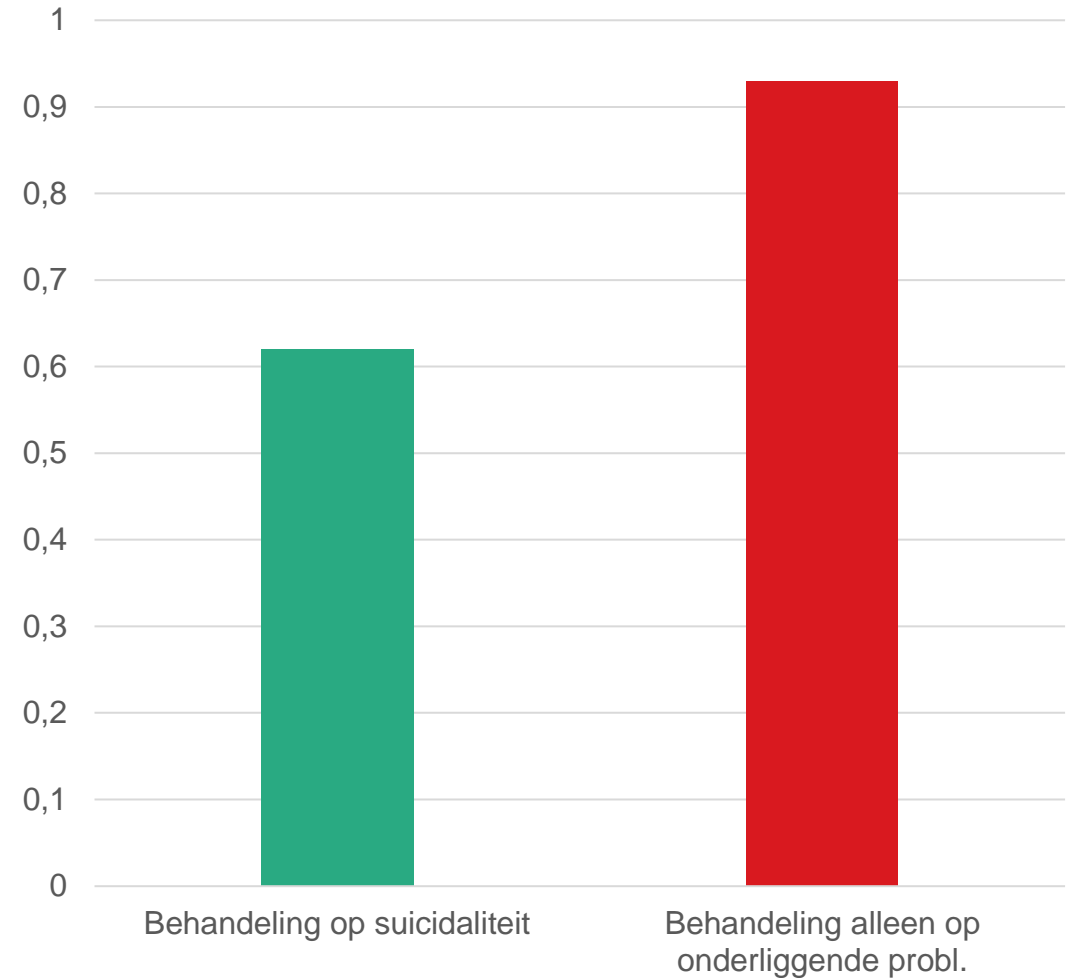
Van diagnostiek naar behandelplan

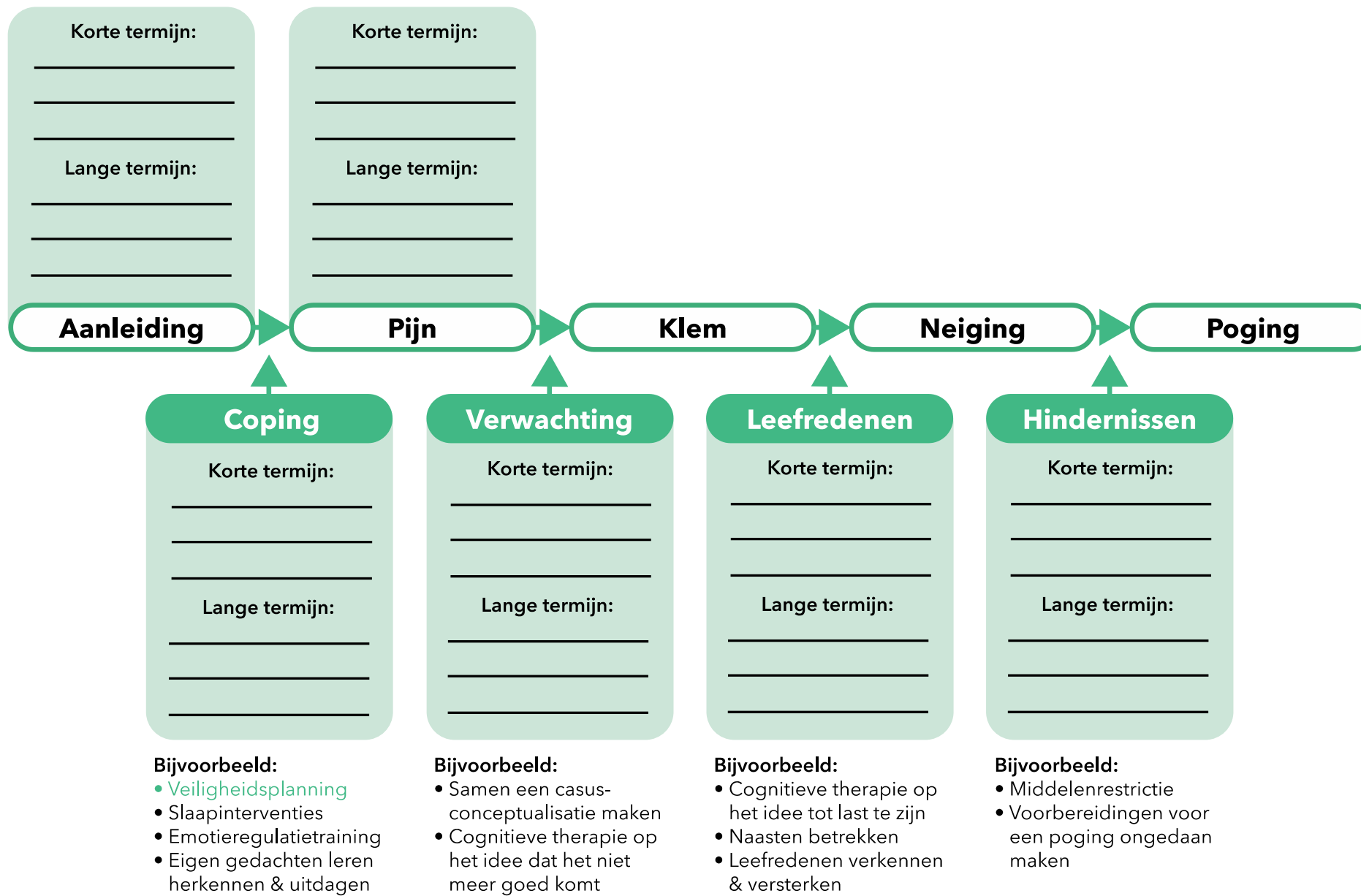
Basisbeginselen

Maak een apart behandelplan voor de suïcidaliteit

Ernst van suïcidale ideatie na
behandeling

Bedankt!

113 zelfmoord
preventie